

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

(підпис)

В.В. Косенок

(ініціали та прізвище)

« 30 »

серпня

2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки бакалавр
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
галузі знань 06 Журналістика

КЕРІВНИК ПРАКТИКИ: Усманова Олена Вікторівна, к.філол.н., доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 1 від “29” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри журналістики

(підпис)

Чернявська Л.В.
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Любченко Ю.В.
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: usmanova.olena@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10238>

Телефон: (061) 289-12-24 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Facebook Messenger:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100011202160915>

Кафедра: журналістики, ІІ корпус, ауд.207

1. Опис навчальної практики

1. Навчальна практика здобувачів ступеня вищої освіти є освітнім компонентом освітньо-професійної програми фахівців. Вона спрямована на набуття компетентностей, передбачених освітньою програмою, стандартом вищої освіти спеціальності журналістика та вимогами Національної рамки кваліфікацій до здобувачів ступенів вищої освіти відповідного рівня, які повинні розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній сфері/галузі професійної діяльності, із закріпленням та застосуванням набутих теоретичних знань отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і вдосконалення практичних навичок і умінь за відповідними спеціальностями.

Паспорт освітнього компоненту

Рівень вищої освіти, спеціальність, (предметна спеціальність, спеціалізація – за наявності) освітня програма	Кількість тижнів та кредитів	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Рівень вищої освіти: <u>бакалаврський</u> Спеціальність: <u>Журналістика</u> Освітня програма: <u>Журналістика</u>	5 тижнів / 5 кредитів	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр:	
		4-й	4-й
		Вид контролю:	
		залік	залік

2. У результаті проходження практики здобувачі набувають таких

- компетентностей:

Шифр	Перелік компетентностей та програмних результати навчання	Методи навчання
ЗК 1	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	Методи практичного виконання завдань (написання журналістських
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності журналіста.	

ЗК 4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	матеріалів, редагування текстів, підготовка мультимедійного контенту). Технічні методи (використання програмного забезпечення, освоєння редакційної техніки).
СК 2	Здатність формувати інформаційний контент.	

- результатів навчання:

Шифр	Перелік програмних результатів	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 5	Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.	Дослідницький (самостійна робота). Метод формування пізнавального інтересу (дискусія, аналіз ситуацій). Практичні методи (створення інформаційного продукту). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні)	Спостереження за студентами та аналіз якості окремих видів їхньої роботи (виробничо-творча діяльність і навчально-дослідна робота); бесіди з журналістами, під керівництвом яких працювали студенти; самооцінка студентами ступеня своєї підготовленості до журналістської діяльності; аналіз документації студентів (детальний звіт, повністю оформлений щоденник, підготовлені під час практики журналістські матеріали).
ПРН 7	Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.		
ПРН 13	Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально комунікаційних наук.		
ПРН 15	Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.		
ПРН 16	Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.		
ПРН 19	Використовувати інструменти фактчекінгу і верифікації інформації при створенні медійного контенту.		

3. Зміст практики:

Під час проходження навчальної практики студент має можливість відвідувати події разом із закріпленими журналістами, ознайомитись із висвітленням цих питань у періодиці та інформаційних порталах; ознайомитись із усіма етапами процесу випуску газети

(журналу), підготовкою матеріалів до ефіру (радіо, ТБ), інформаційного порталу та соціальних мереж; відвідати прес-конференцію і написати звіт про неї. Студенти можуть, окрім університетських та факультетських платформ, обрати для місця практики місцеві медіа: інформаційні портали «Горожанин Інформ», «Акцент», «SODA», «Відбудова», «Inform.zp.ua»; телеканали КП "Муніципальна телевізійна мережа", Філія АТ «НСТУ» «Запорізька регіональна дирекція», Інформаційний канал «П'ята редакція»; Національну спілку журналістів України м. Запоріжжя.

4. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання практики передбачають виконання **виробничо-творчої** роботи: Для інтернет-медіа, преси: підготувати до друку інтерв'ю, репортаж та дві інформаційні замітки.

Для радіо: підготувати до виходу в ефір не менше трьох різножанрових матеріалів інформаційного характеру (замітка, звіт, інтерв'ю). Зробити аудіозапис власного журналістського матеріалу або створити 3 сценарні плани до рубрик програм.

Для ТБ: підготувати для ефіру 2 матеріали інформаційного жанру (бліцопитування, сюжет, репортаж, коментований відеоряд тощо) або розробити 2 сценарії телевізійного матеріалу будь-якого жанру.

та **науково-дослідної роботи**:

- вивчити напрями, за якими редакція забезпечує постійний контакт із аудиторією, дослідити способи інтерактивного спілкування та їх ефективність. Дослідити цільову аудиторію медіа, сформулювати образ середньостатистичного користувача та його інформаційні уподобання;
- проаналізувати фактори, від яких залежить відвідуваність сайтів медіа (за наявності), простежити, чи змінюється кількість користувачів залежно від появи тих чи інших матеріалів, обговорень, опитувань тощо.

5. Заходи під час практики

Планування і проведення зустрічей із діючими журналістами, фотокореспондентами, адміністраторами телевізійних передач, фахівцями з інформаційних технологій, які здійснюється спільно з керівниками практики від закладу вищої освіти та бази практики. Завдання під час практики допоможуть студентам виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань; застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції; виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел; створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення а також розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

Головною метою практики є з'ясувати можливості й специфіку каналів інформації (телебачення, інтернет, радіо, друковані медіа, соцмережі), орієнтуватися в переліку тем, актуальних для медіа, поліпшити знання щодо процесу планування роботи редакції, опанувати навички створення журналістського матеріалу.

6. Графік проходження практики

№ з/п	Види робіт, завдання	Місце проведення практики
1	Настановча конференція. Видача завдання на практику	Інформаційний портал «Пороги», Пресслужба ЗНУ, інтернет-радіо

		«Університет», студентська телестудія «Юніверс-ТБ» навчальної лабораторії телевізійної журналістики, інформаційні портали «Горожанин Інформ», «Акцент», «SODA», «Відбудова», «Inform.zp.ua»; телеканали КП "Муніципальна телевізійна мережа", Філія АТ «НСТУ» «Запорізька регіональна дирекція»; інформаційний канал «П'ята редакція», віжн-радіо «На дотик».
2	Виконання індивідуальних завдань навчальної практики	Інформаційний портал «Пороги», Пресслужба ЗНУ, інтернет-радіо «Університет», студентська телестудія «Юніверс-ТБ» навчальної лабораторії телевізійної журналістики, інформаційні портали «Горожанин Інформ», «Акцент», «SODA», «Відбудова», «Inform.zp.ua»; телеканали КП "Муніципальна телевізійна мережа", Філія АТ «НСТУ» «Запорізька регіональна дирекція»; інформаційний канал «П'ята редакція», віжн-радіо «На дотик».
3	Підсумкова конференція з практики	Інформаційний портал «Пороги», Пресслужба ЗНУ, інтернет-радіо «Університет», студентська телестудія «Юніверс-ТБ» навчальної лабораторії телевізійної журналістики, інформаційні портали «Горожанин Інформ», «Акцент», «SODA», «Відбудова», «Inform.zp.ua»; телеканали КП "Муніципальна телевізійна мережа", Філія АТ «НСТУ» «Запорізька регіональна дирекція»; інформаційний канал «П'ята редакція», віжн-радіо «На дотик».
Платформа, ідентифікатор, пароль Платформа Zoom Ідентифікатор: 488 974 7562 Пароль mri1v		

7. Методичні рекомендації

Методичним забезпеченням практики є:

- положення про проведення практики студентів Запорізького національного університету;
- паперові варіанти наскрізної програми та силабусу для студентів спеціальності Журналістика, які мають знаходитися на кафедрі.
- методичні рекомендації та матеріали до проходження практики студентів.

8. Види і зміст контрольних заходів

Оцінка з навчальної практики виставляється на підставі **звітної документації**, до якої входять: звіт; щоденник практики; матеріали, підготовлені відповідно до вимог програми практики. Звіт і щоденник є обов'язковими складовими звітної документації.

Обов'язковим протягом усього терміну практики для студента є ведення щоденника практики встановленого зразка, у якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи і форми контролю, і який додається до звіту з практики.

По завершенню практики студенти впродовж наступного тижня мають завершити оформлення документів.

1. Для цього вони закінчують заповнення щоденника:

- отримують характеристику від свого керівника практики на підприємстві, у якій відзначається основні позитивні й негативні аспекти, які студент виявив під час проходження практики, зазначається, чи у повному обсязі була виконана практика, пропонується оцінка;

- В період війни, якщо практика проходить в онлайн форматі, щоденник можна прикріплювати без підписів та печаток керівників практики.

2. На основі зроблених поміток у кінці практики студенти пишуть детальний звіт, у якому зазначаються надбані вміння й вдосконалені знання, перераховуються види діяльності, якими вони займалися під час практики, вказується кількість матеріалів, робиться певний самоаналіз доцільності проходження ними практики, позитиви й негативи роботи тієї структури, яка стала базою практики. Допускаються поради щодо вдосконалення проходження практики та діяльності цієї організації, що свідчить про аналітизм мислення студента і дозволяє говорити про високу оцінку його як професіонала.

Звіт студентів про практику створюється в довільній формі, але передбачає обов'язкову наявність таких відомостей: 1) у якому медіа проходили практику (вказати тип структури або друкованого (електронного) видання; місце знаходження підприємства; прізвище директора або головного редактора установи); 2) у якому відділі і на якій посаді працювали (якщо не був зарахований до штату, яка посада моделювалася в діяльності практиканта); 3) керівник практики від підприємства – прізвище, посада; 4) план практики, що був складений на підставі програми практики й специфіки відділу, як він був виконаний (у яких заходах практикант взяв участь, які матеріали підготував, які види діяльності виконував); якщо не виконаний у певних елементах, то чому; 5) які були виконані завдання, не передбачені програмою практики: - з власної ініціативи; - за дорученням працівників відділу; 6) яку оцінку роботи практиканта було дано на засіданнях або нарадах редакції ЗМІ; 7) співпраця з керівником практики від підприємства; 8) співпраця з керівником практики від кафедри; 9) які складності виникали при виконанні завдань програми практики; яку допомогу подали керівники практики для розв'язання проблем; 10) у яких масово-організаційних заходах студент брав участь; 11) висновки практиканта і побажання щодо організації практики на майбутнє; 12) дата, підпис.

Обсяг звіту складає довільну кількість (не менше 2) сторінок комп'ютерного набору. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.

3. По завершенню практики студенти мають у системі Moodle надіслати та завантажити наступну звітну документацію в електронному варіанті: матеріали практики (відскановані або фотокопії чи посилання), звіт (відсканований чи фото), заповнений щоденник практики (фото чи скан) та характеристика керівника від медіа. Характеристика від керівника бази практик є обов'язковою. Вона може бути подана в щоденнику або

окремим файлом (фото чи скан). У разі її відсутності практика не може бути зарахована. Документи студенти прикріплюють без підписів та печаток керівників практики.

Керівник практики – викладач кафедри журналістики оцінює роботу студента за звітом, характеристикою з місця проходження практики, якістю розроблених і поданих студентом журналістських матеріалів, а також рівнем професійної компетенції студента, виявленим у процесі проходження практики. Матеріали з повністю оформленими документами в подальшому зберігаються в Мудл і мають бути використаними під час написання студентом кваліфікаційної роботи бакалавра на 4 курсі.

Через 2 тижні після закінчення практики студенти й викладачі-керівники від ВНЗ збираються на підсумковій конференції, де

- аналізується загальний стан проходження практики;
- студентські групи звітують про проходження практики;
- висловлюють свої побажання та враження від практики;
- оголошуються позитивні чи негативні результати практики, які виставляються у відомість та залікові книжки студентів.

Захист практики студентами має бути публіцистичного характеру. Під час захисту виступають:

- студент-практикант з доповіддю про весь обсяг проробленої за час практики роботи та оцінкою позитивних і негативних аспектів її організації;
- керівник практики від кафедри з аналізом виробничо-творчої та науково-дослідної діяльності студента;
- присутні працівники редакцій медіа, студенти, викладачі, що характеризують навчально-виробничу діяльність студента.

Підсумки практики також обговорюються на засіданні кафедри журналістики, а також на раді факультету журналістики Запорізького національного університету.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Залік з практики проводить комісія із трьох осіб, що призначається завідувачем кафедри.

9. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Безсмертний В. Українська журналістика та її воєнний сегмент учора, сьогодні, завтра. Київ : Ліра- К, 2019. 200 с.
2. Досенко А., Погребняк І. Інтернет-журналістика: комунікативні маркери. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 184 с.
3. Земляна І. Журналіст і (не) безпека. посібник для журналістів, які працюють в небезпечних

умовах. Київ : «Інститутом масової інформації, 2021. 192 с.

4. Зінссер Вільям. Як писати добре. Київ : Наш формат, 2023. 296 с.

5. Костюк В.В., Любченко Ю.В., Усманова О.В. Журналістика. Практика у професійному становленні студентів: методичні рекомендації для здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Журналістика». Запоріжжя : КСК-Альянс, 2019. 58 с.

6. Холод О.М. Комунікаційні технології. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 211 с.

7. Чекмишев О. Основи журналістики : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2021. 168 с.

Інформаційні ресурси

1. Сотнікова Ю. Джерела інформації: як перевірити і яким довіряти. URL: <http://surl.li/mlmik>

2. Тонкіх І. Специфіка подання новин в українських інтернет-ЗМІ. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2011_8_32

3. Чабаненко М.В. «Інтернет-ЗМІ як складова частина системи засобів масової інформації України». URL: <http://surl.li/pohnno>

10. Регуляції і політики курсу

Відвідування практики. Регуляція пропусків.

Проходження практики може відбуватися як дистанційно, так і офлайн. Студенти мають відвідувати всі дні практики відповідно до встановленого графіка. Робота у редакції чи медіа вважається частиною навчального процесу. Студент зобов'язаний дотримуватися графіку, узгодженого з керівником практики та керівником медіа. Перед початком практики студент має надати керівництву медіа всі необхідні документи (направлення на практику, щоденник практики та програму практики). Під час практики ведеться щоденник, де студент зазначає виконані завдання. Важливо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку організації, зокрема щодо етики та професійної поведінки. Пропуски допускаються лише за поважних причин: хвороба (з підтвердженням довідки), сімейні обставини або інші форс-мажорні ситуації. Студент має повідомити керівника від медіа про відсутність заздалегідь. У разі пропусків без поважної причини керівник від кафедри може знизити оцінку або визнати практику незарахованою та відправити на повторне проходження.

Використання комп'ютерів/телефонів

Користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами під час проходження практики можна, якщо це виправдано специфікою завдань.

Комунікація

Головною платформою комунікації викладача зі студентами є Moodle. Всі робочі оголошення будуть надіслані через старосту, на електронну пошту, в особисті повідомлення (Viber, Telegram) та розмішуватимуться в Moodle. Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на адресу usmanova.olena@ukr.net.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості з практики за результатами екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне проходження та складання заліку з практики. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ:

<https://tinyurl.com/ycds571a>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>